

Platform Sociaal Domein op 24 november 2023

Bijeenkomstimpresie door Hilde Berning-Everlo, wethouder van gemeente Tubbergen.

Vrijdag 24 november jl. was de VNG Overijssel-dag. Tijdens deze dag vonden de verschillende platformvergaderingen plaats, was er een kennismaking met Gedeputeerde Staten en was er een lezing van Josse de Voogd (o.a. bekend van de 'De Atlas van Afgehaakt Nederland'). Bestuurders van gemeenten en provincie troffen elkaar bij Dieka in Markelo. Altijd waardevol om de andere bestuurders te ontmoeten en ervaringen met elkaar uit te wisselen.

Platformvergadering Sociaal Domein

Na een opening door voorzitter Gerria Toeter zijn we gestart met een terugkoppeling uit en ophalen van voeding voor de VNG-commissies en andere overleggen.

Mark Paters koppelde terug uit de VNG-commissie Zorg, Jeugd & Onderwijs. Op dit moment stilte voor de storm. De propositie is binnen nu en 2 weken klaar. Zodra deze klaar is wordt deze gedeeld met het platform.

Arjan Kampman koppelde terug uit de VNG-commissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie. Verschillende commissies en gesprekken; rode lijn wat geven we mee in de onderhandelingen? Binnenkort weer een overleg van de commissie PSI, Arjan roept op om input mee te geven voor deze vergadering.

De stukken zijn beschikbaar van de Commissie sociaal minimum. Arbeidsmarkt: hoe zetten we dit steviger neer. Gesprek rondom armoede en schulden: hoe borgen we verschillende fondsen voor de toekomst (continuïteit financiën)? Participatie zal worden aangepast: onder andere meer ruimte voor menselijke maat en oog voor uitvoerbaarheid. IPW betrokken en 150 casussen worden besproken. De verwachting is dat dit leidt tot richtlijnen en ruimte om lokaal het goede te doen.

Besproken werd wat de komst van een nieuw kabinet betekent. Algemene afdrank: Laten we vooral niet stil gaan staan in afwachting van het landelijke. Oproep Michiel van Willigen om aandacht te hebben voor gezondheid / Gezond Leven en dan vooral voor de urgentie op de lange termijn. Laten we *voorbij* IZA/GALA kijken, is namelijk 'maar' voor 3 jaar. Structurele organisatie én structurele financiën.

Actualiteiten sociaal domein

Vanuit de VNG gaf Bert Roes een korte toelichting op de actualiteiten in het sociaal domein. Bert ging daarbij onder andere in op de mededeling van het Rijk tot de mogelijke afschaffing van gemeentelijke minima-regelingen en de effecten van de verkiezingsuitslag op het sociaal domein.

Er is een beweging naar rechts zichtbaar. De VNG heeft analyse gemaakt van de verkiezingsprogramma's van de verschillende partijen. Bestaanszekerheid is hierin een belangrijk thema. Zorg / oproep: Hervormingsagenda jeugd lijkt NSC ogenschijnlijk bijzonder, roept op tot nieuwe analyse. NSC wil specialistische jeugdhulp verschuiven naar provincies. Boomerangbeleid, leidt dit ons niet af van de inhoud van de samenwerkingsagenda? Niet alleen schuiven met bevoegdheden. Focus op inhoud! Alle partijen willen inzet op preventie, echter wordt nergens gesproken over financiële middelen.

Never waste a good crisis

Wat zijn de lessen van de lockdown voor zorgtoegankelijkheid en kunnen we deze inzetten in de transformatieperiode? Het onderzoek is uitgevoerd door Saxion in drie gemeenten (Hengelo, Rijssen-Holten en Ommen) en het rapport is gereed. Collega-wethouder Ben Beens ging in op de resultaten en gaf medebestuurders de geleerde lessen mee.

Bevindingen: zelfredzaamheid en samenredzaamheid tijdelijk (noodgedwongen) vergroot. Met uitzondering van de personen die geen sociaal netwerk hebben. Verwachtingen van overheid aan het informele netwerk zijn te hoog. Dit geldt namelijk niet voor alle groepen. Samenredzaamheid is niet in stand gebleven.

De aanbevelingen

1. Neem in het crisisplan een hoofdstuk op waarin de strategie en samenwerking tussen gemeente en welzijnsorganisaties wordt bepaald.
2. Communiceer extra en snel naar inwoners in bijzondere omstandigheden zoals de coronaperiode.
3. Inloopsprekuren handhaven voor inwoners met minder of geen digitale vaardigheden.
4. Communiceer helder naar inwoners over de rol, taken en verantwoordelijkheden van de professional om onjuiste verwachtingen te voorkomen.
5. Geef als organisatie ruimte aan de professional om maatwerk aan inwoners mogelijk te maken.
6. Behoud de ruimte die door gemeenten aan welzijnsinstellingen is gegeven om creatieve initiatieven te bedenken en uit te voeren.
7. Behoud als welzijnsorganisatie creatieve initiatieven die tijdens de coronaperiode zijn ontstaan en zorg dat deze worden gedocumenteerd en vastgelegd.
8. Maak als gemeente en welzijnsorganisatie afspraken met organisaties die zich richten op het informele netwerk (vrijwilligersorganisaties, kerken) over de samenwerking, betrokkenheid en verwachtingen.

Vervolg: laat de VNG en Sociaal Werk Nederland het voortouw nemen om een globaal format te ontwikkelen dat op lokaal niveau kan worden ontwikkeld.

Laaggeletterdheid

Lezen, schrijven, rekenen en digitaal vaardig zijn: in Overijssel hebben ongeveer 100.000 mensen tussen de 16 en 65 jaar moeite met deze basisvaardigheden. Dat is bijna 12,5% van alle inwoners. Asia Golunska vertelt over de aanpak van laaggeletterdheid van provincie Overijssel.

Wat zij ons meegaf is dat laaggeletterdheid en basisvaardigheden altijd contextafhankelijk zijn: hebben we de lat in onze samenleving niet te hoog gelegd?

Nationale Ombudsman Reinier van Zutphen geeft aan dat bijna alle klachten die binnenkomen bij de ombudsman te maken hebben met onduidelijke taal en communicatie. Gebruik heldere taal en geef de processtappen duidelijk aan.

De provincie heeft een Investeringsprogramma Basisvaardigheden Overijssel (2022-2024) met € 1,8 miljoen budget. Het huidige programma loopt tot eind 2024. Na 2024 opbouw nieuwe programmaperiode. Drie programma lijnen: Preventie, Arbeidsmarkt en Brede inclusie.

1. Preventie. Aandachtspunten = lange termijn aanpak en inzicht in effectiviteit en leer van elkaar. Twee projecten: 1. Inzet op meest kansarme scholen 'ongelijk investeren is belangrijk voor gelijke kansen' 2. Bibliotheek op school (subsidieregeling): bewezen methode om achterstanden te voorkomen.
2. Arbeidsmarkt. Meer dan de helft van de laaggeletterden heeft een betaalde baan. Save-the-date: 15 februari 18.00 uur theatervoorstelling 'Laaggeletterd in Twente'. Twee projecten: 1. Kopgroep - voor werkenden (via werkgevers); ken je bedrijven die hierbij aan willen sluiten? Er is een nieuwe ronde. 2. Taalroute naar werk
3. Brede inclusie.

Al met al een overleg met een goed gevulde agenda, interessante thema's en waarin volop kennis en ervaring is gedeeld. Altijd waardevol om de andere bestuurders te ontmoeten en ervaringen met elkaar uit te wisselen.